

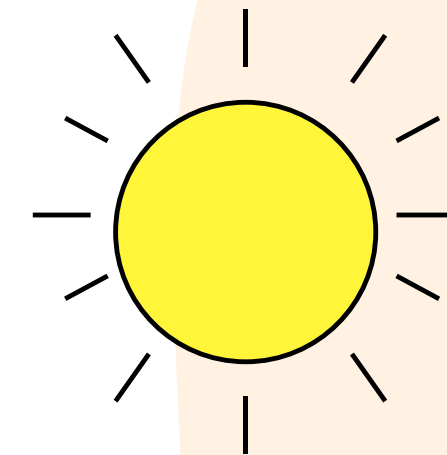
POGLEJ, KAJ LAHKO NAREDIM IZ OSTANKOV HRANE

Veronika Hribar,
Kranjski vrtci,
Kostanjevica na Krki,
31. maj 2025

IZHODIŠČE

- Vrtec je prostor, kjer se oblikujejo življenjske navade (razvijanje odnosa do sveta - tudi do hrane).
- Ostanki na otroških krožnikih, hrana v smeteh ...
- Statistični podatki za Slovenijo:
  - 68 kg zavržene hrane na prebivalca letno;
  - $\frac{1}{3}$ vse užitne hrane;
  - največ zavržene hrane - v gospodinjstvu, obratih za strežbo in tudi v vrtcu;
  - zavržena hrana = zavržena voda, energija, rodovitna prst, delo.
- Okolijski problem - vpliv na podnebne spremembe
- Kaj lahko naredimo v vrtcu, kot prostoru prvega učenja?

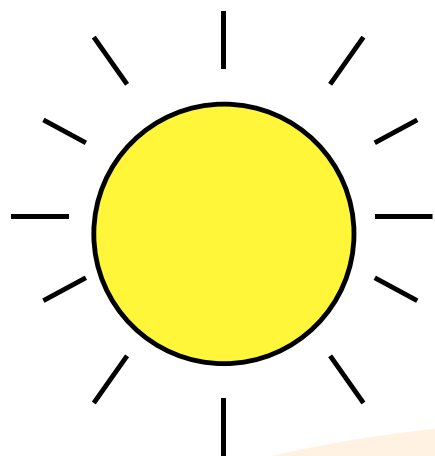
CILJI

Z majhnimi koraki do trajnostne prihodnosti

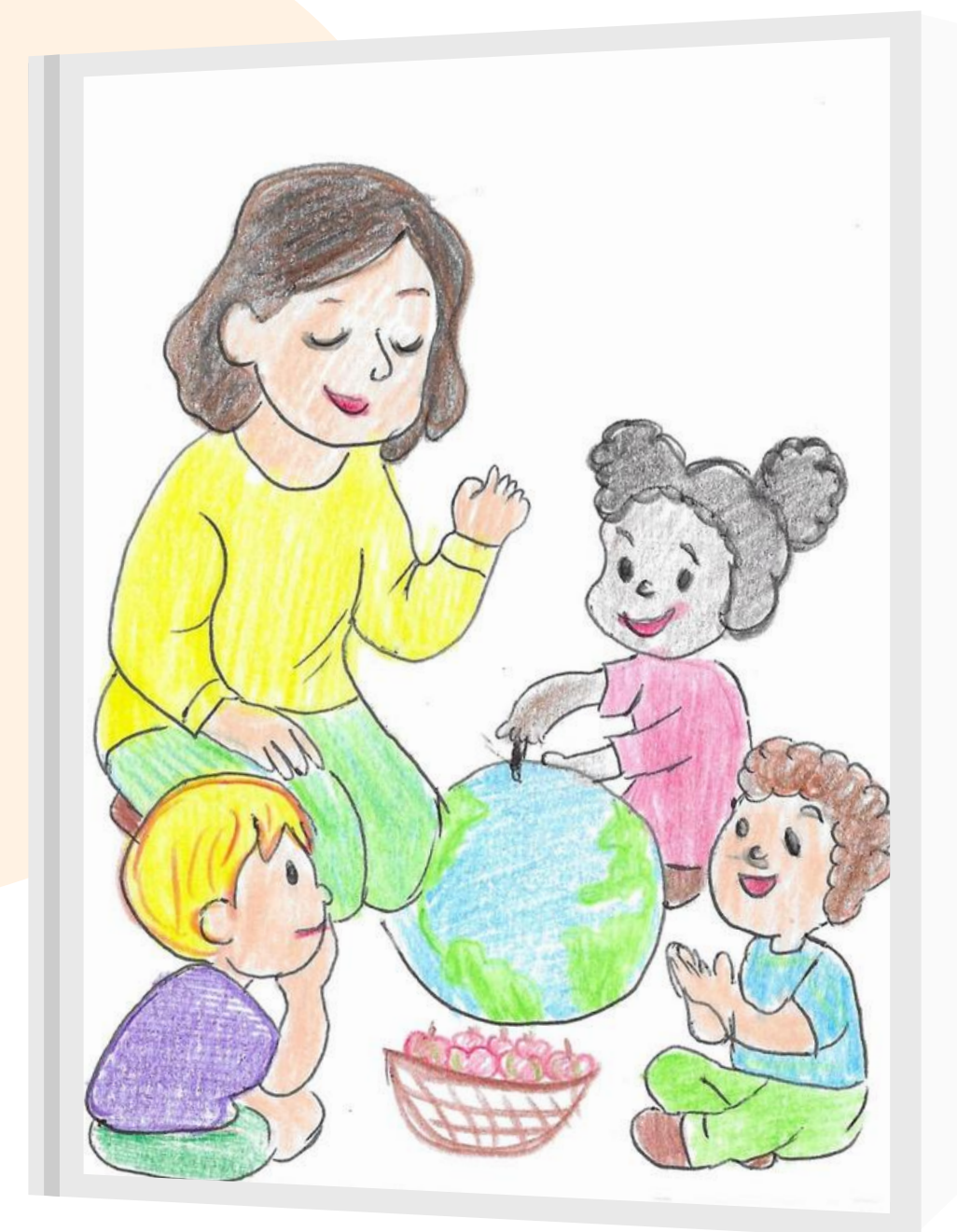
- Razvijati odgovoren, pozitiven odnos do hrane;
- zmanjšati količino zavržene hrane;
- krepi ekološko ozaveščanje s poudarkom na pravilnem ločevanju odpadne hrane;
- razvijati ustvarjalnost z recikliranjem živilskih ostankov;
- razvijati trajnostne prehranske navade;
- razvijati spoštovanje do narave (skrb za živali);
- prenašati prehranske navade v domače okolje;
- graditi sočutje in ozaveščati o globalni problematike lakote.

VLOGA VZGOJITELJA

- Opazovalka, spodbujevalka, usmerjevalka
- Spodbujanje samostojnega razmišljanja in krepitev otroške radovednosti
- Ustvarjanje varnega in spodbudnega učnega okolja, kjer so otroci varni, slišani in pomembni

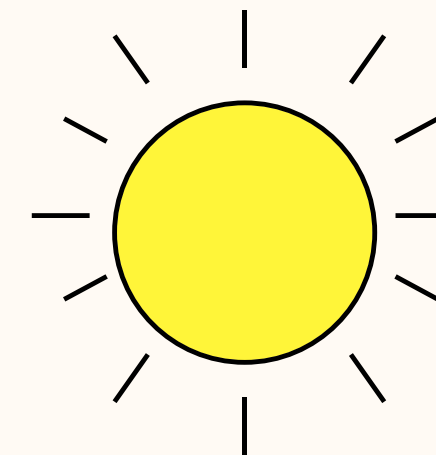

CILJNA SKUPINA

Starost otrok: 3-5 let
12 dečkov in 9 deklic

NAČRTOVANJE

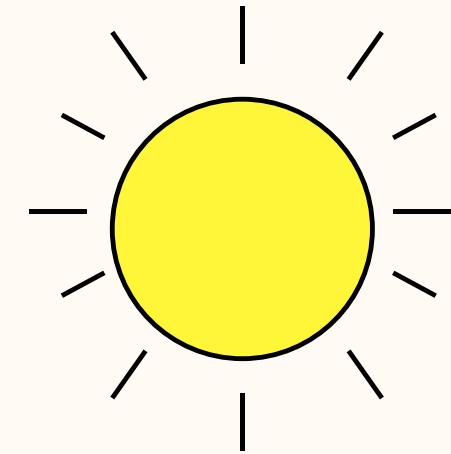

- Aktivna vloga otroka
- Učenje skozi igro, raziskovanje in ustvarjanje
- Izkusveno učenje
- Vključevanje staršev, kuhinjskega osebja

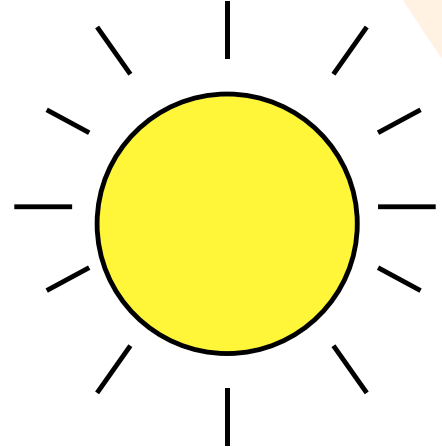
RAZISKOVANJE PREHRANSKEGA KROŽNIKA

- Sestavljanje uravnoveženega obroka s pomočjo slikovnega gradiva, modela prehranskega krožnika in otipljivih materialov.
- Oblikovanje prehranskega krožnika in priprava enostavnih jedi (npr. ovseni kosmiči s sadjem, uravnovežen sendvič).
- Razumevanje pomena tekočine.

ODPADKI POSTANEJO ZAKLAD

kompost

hrana za živali

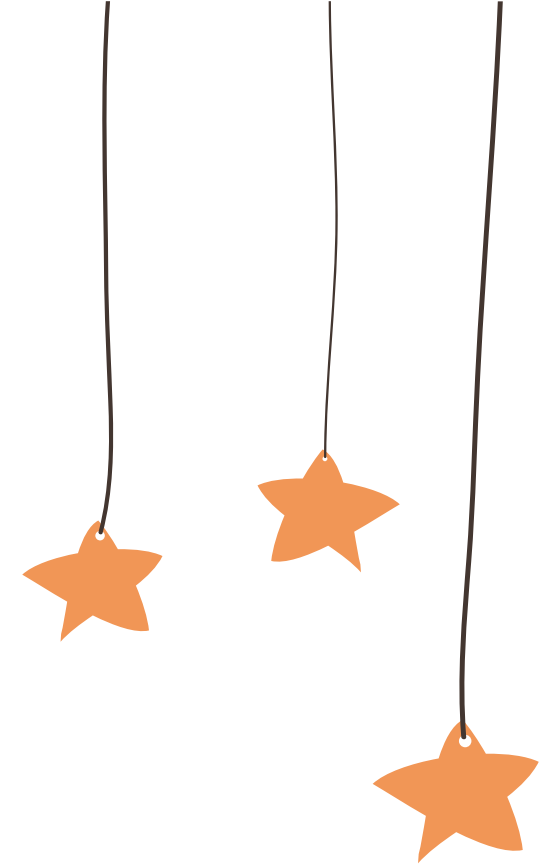
nove jedi

Eko kotiček v igralnici - pravilno ločevanje ostankov hrane.

Ekološka ozaveščenost in oblikovanje trajno naravnane vsakodnevne rutine po obrokih.

KUHARSKE MINUTKE Z GOSPO KUHLO

Ustvarjalno kuhanje z ostanki jedi.

RECIKLIRANE JEDI

- Spoznavanje osnovnih higienskih pravil.
- Pridobivanje kuharskih spretnosti, veščin.
- Priprava različnih jedi iz čistih ostankov hrane.
- Razvijanje ustvarjalnosti, samostojnosti, timskega sodelovanja.

kruhowe kocke

kruhow narastek

sadna kupa

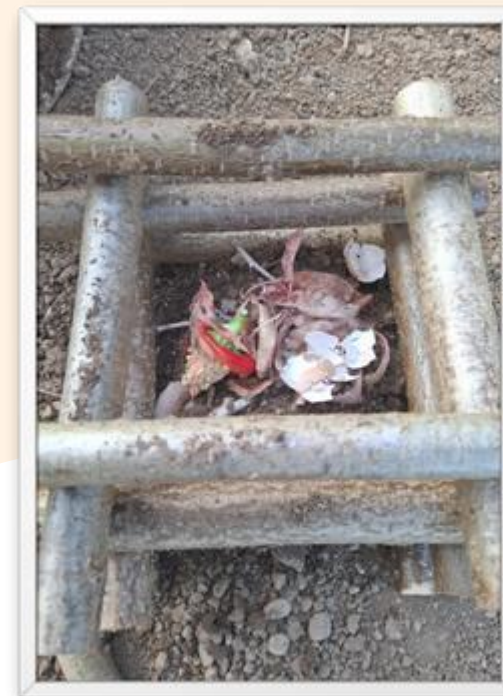
špinačni smuti

piščančja pašteta

KOMPOSTNIK “RASTKO”

- Dnevno ločevanje ostankov hrane v notranji kompostnik “Rastka” in zunanji kompostnik.
- Opazovanje razkrajanja.
- Zasaditvi zelišč v visoko gredo - opazovanje vpliva komposta iz lastnih ostankov hrane na rast zelišč.
- Dobivanje neposredne izkušnje s kroženjem snovi v naravi, razvijanje občutka povezanosti z naravo.

HRANA ZA ŽIVALI

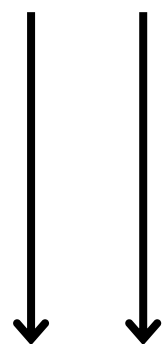
- Sušenje kruha in obisk kmetije - krmljenje živali.
- Hrana dobi novo vrednost.
- Razvijanje sočutja in empatije do živali.

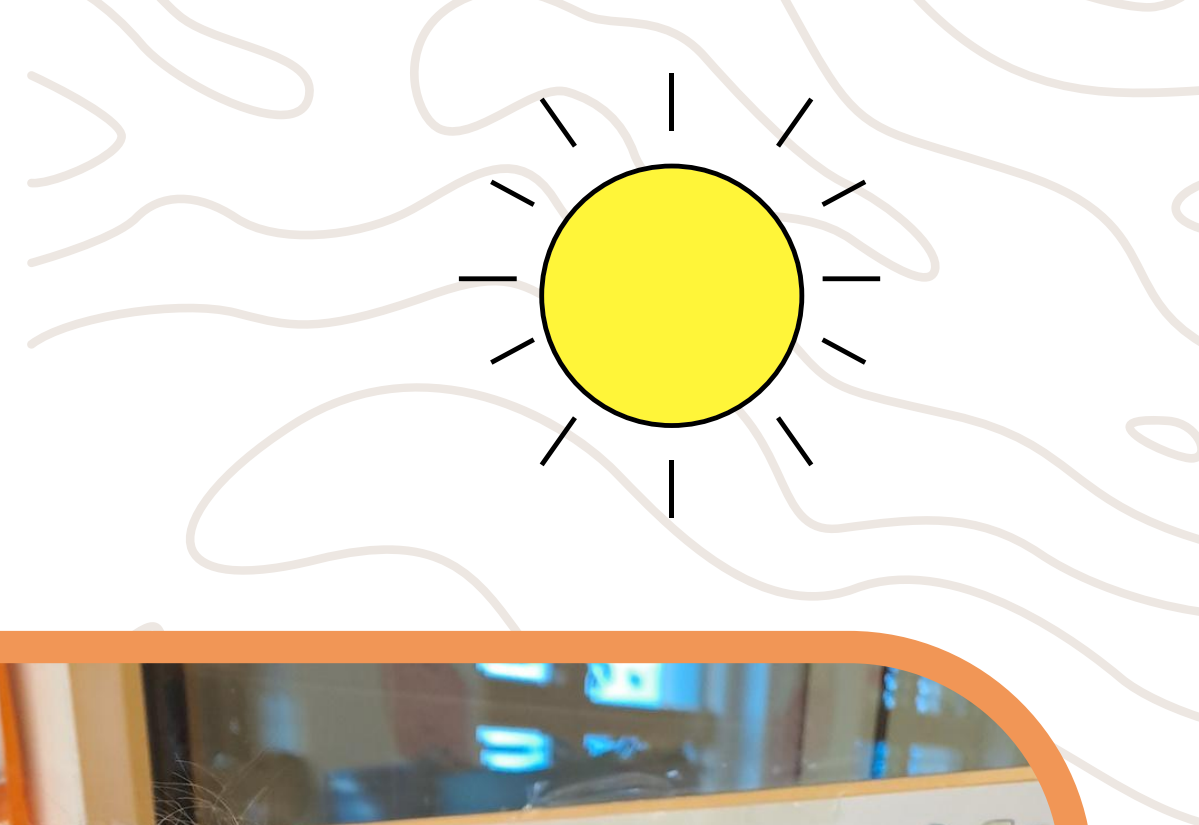

SPREMLJANJE KOLIČINE ZAVRŽENE HRANE

- Opazovanje posode z ostanki hrane in beleženje z barvanjem posodic na plakatu - po obrokih.
- Otroška spoznanja: manjše porcije, poskusne količine »samo pikico« ...

rezultat: manj zavržene hrane, večja motivacija.

- 24. 4. lutkovna predstava s Hranozavrom – učenje za trajnostno prihodnost (odgovorno ravnanje s hrano, pomen varovanja našega planeta)
- Pogostitve s pomarančnim sokom (recikliranje zrelih pomaranč) in bananin kruhom (recikliranje zrelih banan) v eko koticu.
- Povezovanje vseh skupin vrtca.

Hranozaver - zmajček, ki rešuje naš planet pred zavrženo hrano

DAN BREZ ZAVRŽENE HRANE

IGRIVO DO ZNANJA

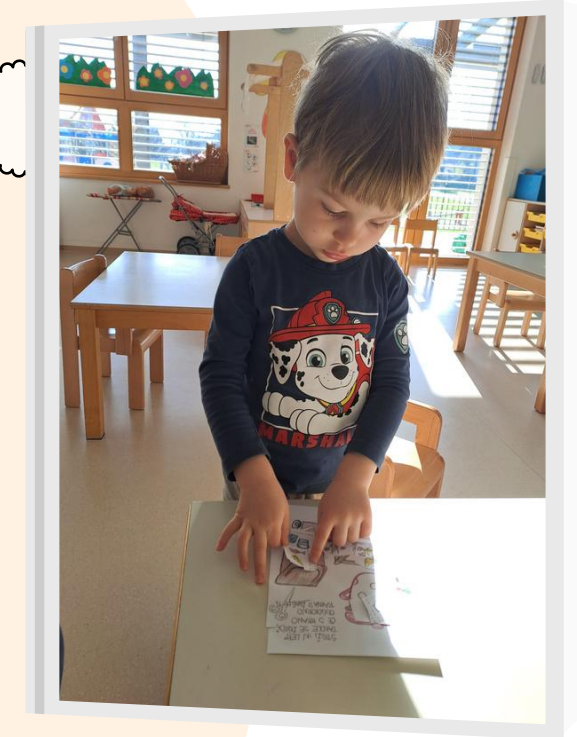
Igre za utrjevanje znanja:

- spomin z domačimi recikliranimi jedmi;
- prepoznavanje živil z zaprtimi očmi;
- delovni listi, plakati.

Poglobljanje razumevanja vsebin in povezovanje znanja z vsakodnevnimi izkušnjami.

grafomotorični plakat

delovni list

delovni list

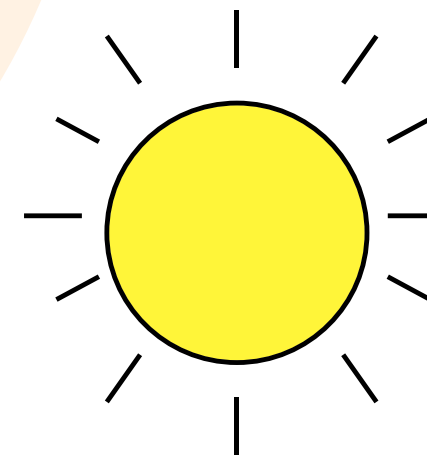
čutno zaznavanje

družinski spomin
recikliranih
jedi - jed in reciklirana
sestavina

SODELOVANJE S STARŠI

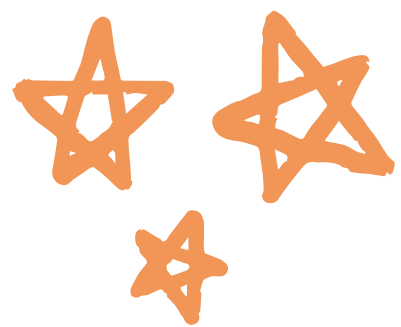

- Priprava trajnostnih (kreativnih) jedi iz ostankov hrane v domačem okolju (cmoki, šnite, kruhovi polpeti, sadni namaz, enolončnice ...).
- Družinska zbirka recikliranih jedi - reciklirana knjiga receptov.
- Otrok kot povezovalni člen z družino.

Sodelovanje otrok in staršev je ključ do uspeha!

OZAVEŠČANJE O LAKOTI

- Kaj pomeni biti lačen (pogovor o lakoti)
- Zemljevid sveta - označevanje polja na zemljevidu
- Zgodbe otrok iz drugih držav
- Ogled dokumentarnega filma o življenju v Afriki
- Razvijanje sočutja, empatije

KAJ JE OTROK RAZVIJAL IN NAŠI DOSEŽKI

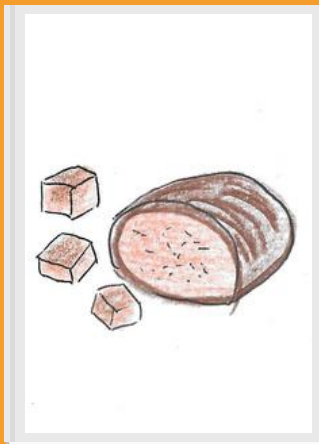

Spreminjanje navad danes, boljši svet jutri!

- Manjša količina zavržene hrane pri obrokih;
- več okušanja, manj zavračanja hrane;
- spoštljivejši odnos do hrane;
- prenos prakse v družinsko okolje - “otrok kot nosilec sprememb”;
- več sodelovanja;
- razvijanje občutka za sočloveka, več empatije, skrbi za druge.

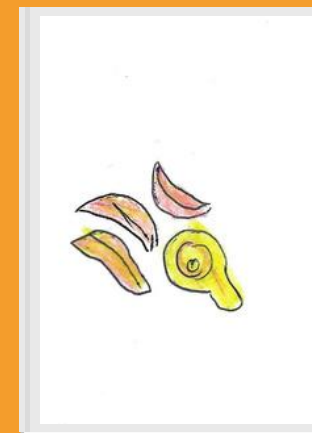
PRIPOROČILA - NA ZAVRŽI HRANE

Ne zavrzi kruha!
Naredi kruhove
kocke, drobtine.

Prezrele banane?
Speci bananin kruh!

Olupek od korenjka?
Shrani za jušno
osnovo.

Preveč hrane na
krožniku? Naslednjič
si naloži manj.

Ostanki od kosila?
Shrani jih v hladilniku
za reciklirano malico.

Lupine, olupki, ostanki
zelenjave? Odloži jih v
kompostnik!

Ostanki korenja?
Nahrani živali.

ZAKLJUČEK

Poglej, kaj lahko naredim iz ostankov hrane - ni le projekt o hrani - je zgodba o tem, da vsak grižljaj hrane, ki ne konča v smeteh, daje upanje za bolj trajnostno prihodnost.

Ko otroci rečejo: "Ne zavržimo hrane - iz nje lahko naredimo nekaj novega", vemo, da smo jim podarili orodje za življenje.

ZAKLJUČNA MISEL

Majhni otroci - velike spremembe

Vsak košček hrane - nova ideja

Vzgojitelj - tisti, ki z majhnimi koraki lahko pomaga otrokom spreminjati svet

HVALA ZA POZORNOST

***HVALA,
KER SKUPAJ
SKRBIMO ZA
NAŠ PLANET.***

